

ע"פ 1630/15 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלונית

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 1630/15

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

כבוד השופט מ' מזוז

כבוד השופט ע' ברון

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבות: 1. מדינת ישראל
2. פלונית

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים: ר' שפירא, א' אליקים, ו-ת' נאות-פרי) מתאריך 29.01.2015, בתפ"ח 8086-10-14

תאריך הישיבה: כ"ז באדר א התשע"ו (07.03.16)

בשם המערער: עו"ד רהב אופנהיימר

בשם המשיבות: עו"ד רואי כחלון

פסק-דין
השופט ח' מלצר:

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים: ר' שפירא, א' אליקים, ו-ת' נאות-פרי) ב-תפ"ח 8086-10-14 מתאריך 29.01.2015, במסגרתו הושתו על המערער העונשים הבאים: 10 שנות מאסר לריצוי בפועל, לצד הפעלה במצטבר של שני מאסרים מותנים בני 6 חודשים כל אחד, כך שעל המערער נגזר לרצות בסך הכל 11 שנות מאסר בפועל. כן חויב המערער לפצות את המתלוננת בסך של 50,000 ש"ח.

בד בבד עם הגשת הערעור על גזר הדין, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע תשלום הפיצוי הכספי שהושת על המערער. בהחלטתו מתאריך 19.04.2015, דחה חברי, השופט י' עמית את הבקשה.

להלן נפרט בקצרה את הנתונים הדרושים להכרעה במכלול.

עובדות כתב האישום שהוגש נגד המערער

2. כנגד המערער הוגש כתב אישום, אשר תוקן במסגרת הסדר טיעון, שייחס לו את העבירות הבאות: מעשה סדום (עבירה לפי סעיף 347(ב), ביחד עם סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)), מעשה מגונה (עבירה לפי סעיף 348 (ג1) לחוק העונשין), ותקיפה הגורמת חבלה של ממש (עבירה לפי סעיף 380 לחוק העונשין).

3. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי בתאריך 16.09.2014, סמוך לשעה 06:00, המערער פגש את המתלוננת באקראי ברח' נורדאו בחיפה, וסיכם עימה כי היא תעניק לו שירותי מין בדירתו, הסמוכה למקום, תמורת 200 ש"ח, וזאת למרות שידע כי אין ברשותו באותו מועד את סכום הכסף האמור. לאחר שהשניים עלו לדירה, המערער החל לפשוט את בגדיו והמתלוננת דרשה לקבל את כספה טרם קיום יחסי המין עם המערער. המערער החל להתווכח עם המתלוננת, אולם היא סירבה להתפשט עד אשר ישולם לה הסכום עליו הסכימו השניים מראש. במהלך הויכוח המערער שתה (כך בכתב האישום המתוקן - ח"מ) גז למצתים.

בשלב מסוים לאחר מכן - חזר המערער והורה למתלוננת להתפשט וכאשר זו סירבה - זרק אותה על מזרון שהיה מונח על הרצפה והחל להפשיטה בכוח. המתלוננת התנגדה והמערער איים לזרוק עליה בקבוק בירה, והיכה אותה בידיו. בהמשך המערער החל לחנוק את המתלוננת, תוך שהוא תופס אותה חזק בגרונה - עד שהמתלוננת התקשתה לנשום והפסיקה להתנגד, ואז המערער הפשיטה מבגדיה.

עוד נטען בכתב האישום המתוקן, כי המערער הורה למתלוננת לבצע בו מין אורלי, אולם היא סירבה. בתגובה המערער החל להכותה עם ידיו על ראשה ובפניה - והמתלוננת ביצעה בו מין אורלי בניגוד לרצונה. לאחר מכן, המערער ביקש לשכב עם המתלוננת, אך היא סירבה והוא המשיך להכותה, תוך שהוא שותה פעם נוספת מגז המצתים.

כאשר המתלוננת החלה לזעוק לעזרה - המערער ביקש את סליחתה והשניים התלבשו, ואולם מיד לאחר מכן, המערער סגר את דלת החדר, הורה למתלוננת להתפשט שוב, והמתלוננת, אשר פחדה מן המערער, עשתה כדבריו. לאחר זאת, המערער הפשיט את המתלוננת מחלק מבגדיה ואת היתר היא פשטה בעצמה. המתלוננת נשכבה על המיטה והמערער נשכב מעליה תוך שהוא מחכך את איבר מינו באיבר מינה, ומורה לה להסתובב. בפחדה מהמערער,

המתלוננת נשכבה על הבטן, והמערער החדיר את איבר מינו לפי הטבעת של המתלוננת עד שהגיע לסיפוקו.

כתוצאה ממעשי המערער הנ"ל נגרמו למתלוננת סימני חניקה בצוואר וחבלה ליד עין ימין.

פסק דינו של בית המשפט המחוזי

4. בתאריך 18.12.2014 המערער הורשע בבית המשפט המחוזי הנכבד בחיפה, על פי הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן. הסדר הטיעון - לא כלל הסכמה לעניין העונש.

טרם שגזר את עונשו של המערער, הורה בית המשפט המחוזי הנכבד כי יוגש תסקיר נפגעת עבירה, וכך נעשה.

5. בפתח גזר דינו מתאריך 29.01.2015, בית המשפט המחוזי הנכבד עמד על עברו הפלילי של המערער, הכולל חמש הרשעות קודמות בעבירות שונות, וביניהן, עבירות של: אחזקת סכין למטרה לא כשרה, איומים ותקיפה סתם, תקיפת קרובת משפחה, היזק לרכוש במזיד, גניבה, ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. בהמשך, בית המשפט המחוזי הנכבד ציין כי מתסקיר נפגעת העבירה עולה כי המתלוננת סובלת מדיכאון, הפרעות שינה וכאבי ראש כרוניים. עוד נכתב בתסקיר כי התנהגותו הבוטה והאלימה של המערער גרמה למתלוננת לפגיעה נפשית, אשר הותירה בה פחדים, חרדות ומחשבות טורדניות.

בית המשפט המחוזי הנכבד התייחס גם לבקשתם של אמו ואחיו של המערער, אשר עתרו שלא להחמיר בעונשו, תוך שהם מסבירים כי המערער מתחרט על מעשיו ומבקש להשתקם.

6. טרם שקבע את מתחם הענישה, בית המשפט המחוזי הנכבד נתן דעתו לחומרת העבירות שביצע המערער, אשר לצורך סיפוקו המיני, פגע שוב ושוב במתלוננת, הן בכך שהיכה אותה, הן בניסיונו לחנוק אותה, והן במעשים המיניים הבוטים שביצע בה - והכל בניגוד להסכמתה של המתלוננת, סירוב אשר הובע באופן מפורש וחד משמעי.

בית המשפט המחוזי הנכבד הדגיש כי העבירות שבוצעו על ידי המערער מהוות אירוע אחד מתמשך, ולא מספר אירועים נפרדים - ומשכך "על פי סעיף 40ג' לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם לאירוע כולו, ולגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע" (ראו: עמ' 4 לגזר הדין). לצורך קביעת מתחם הענישה - בית המשפט המחוזי עמד בהרחבה על הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, על מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות דומות, ועל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הכל כפי שיפורט מיד בסמוך.

7. באשר לערך החברתי שנפגע, נקבע כי מעשיו של המערער פגעו בערכים המוגנים של: כבוד האדם וזכות האוטונומיה של הפרט על שלמות גופו ואינטרס השמירה על שלום הציבור ובטחונו, זאת, בין השאר, בשים לב לעובדה שהמתלוננת נמצאת בשוליה של החברה ונמנית על אחד מהסקטורים המוחלשים ביותר.

8. במסגרת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, בית המשפט המחוזי התחשב בתכנון שקדם לביצוע העבירות - שעה שהמערער סיכם עם המתלוננת כי היא תעניק לו שירותי מין תמורת 200 ש"ח, אף שידע כי אין ברשותו באותו מועד את סכום הכסף האמור; בנזק הנפשי שנגרם למתלוננת, כעולה מתסקיר נפגעת העבירה ובאלימות הקשה שהמערער הפעיל על המתלוננת, בדגש על ניסיון החניקה, אשר בעטיו הפסיקה המתלוננת להתנגד למעשיו של המערער.

9. לעניין מדיניות הענישה הנהוגה, בית המשפט המחוזי הנכבד בחן את הענישה בעבירות מין, בפרט אלו המבוצעות בנשים שעוסקות במתן שירותי מין, וקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער נע בין 8 ל-14 שנות מאסר לריצוי בפועל, לצד מאסר מותנה. בנוסף, בית המשפט המחוזי הנכבד קבע עוד כי ראוי שיושת על המערער פיצוי כספי לטובת המתלוננת.

10. בבואו לקבוע את עונשו של המערער בתוך מתחם הענישה, בית המשפט המחוזי הנכבד ציין כי במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה יש לזקוף לחובתו של המערער את הרשעותיו הקודמות ועונשי המאסר לריצוי בפועל שהושתו עליו, אשר לא הרתיעו אותו מלחזור ולבצע את העבירות, מושא התיק דנן. בית המשפט ציין בנוסף, כי בנסיבות דנן קיים צורך מוגבר בהרתעת הרבים, לרבות באמצעות ענישה מחמירה.

מנגד בית המשפט המחוזי הנכבד ציין לקולא את העובדה שהמערער הודה בכתב האישום המתוקן, ובכך נחסכה העדתה של המתלוננת, שעלולה הייתה לגרום לה לנזק נפשי נוסף.

לנוכח כל האמור, בית המשפט המחוזי השית על המערער את העונשים המפורטים בפסקה 1 שלעיל.

טענות הצדדים בערעור

11. המערער משיג על חומרת העונש שהושת עליו. לטענת המערער, העונש שנגזר עליו חורג לחומרא ובאופן קיצוני ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים כגון דא, בשים לב לכך שבמקרים דומים, לשיטתו של המערער, נקבעו מתחמי ענישה נמוכים יותר, וכפועל יוצא מכך נגזרו שם עונשים קלים יותר מהעונש אשר הושת עליו. המערער טוען עוד כי בית המשפט המחוזי לא ייחס את המשקל הראוי לכך שהוא הודה בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, וכן לעובדה שאין לו הרשעות קודמות בעבירות מין. המערער מוסיף וטוען, כי בית המשפט המחוזי הנכבד שגה בכך שהחמיר בעונשו לנוכח עיסוקה של המתלוננת, ולאור קביעתו כי המערער תכנן מראש את מעשיו, שהרי באותו הזמן הוא היה שיכור. לבסוף נטען, כי בית המשפט המחוזי שגה משהשית על המערער פיצוי כספי לטובת המתלוננת.

12. בדיון שנערך בפנינו, חזר בא-כוחו של המערער, על נימוקי הערעור, והדגיש כי מדיניות הענישה הנוהגת בפסיקה מחייבת קביעת מתחם ענישה נמוך יותר בעניינו של מרשו, וכפועל יוצא מכך יש מקום להתערבות בגזר הדין.

13. בא-כוח המשיבות טען מנגד כי גזר דינו של בית המשפט המחוזי הולם את חומרת העבירה, ומבטא איזון ראוי בין מכלול השיקולים הרלוונטיים, ולפיכך אין עילה להתערב בו.

עמוד 4

14. טרם ליבון הטענות ראוי לציין עוד כי לקראת הדיון בערעור הוגשה הערכת מסוכנות עדכנית בעניינו של המערער מטעם המרכז להערכת מסוכנות, ועיינו בה.

דיון והכרעה

15. לאחר שבחנו את מכלול החומר שבתיק ושמענו את טענות ב"כ הצדדים במהלך הדיון לפנינו - אנו סבורים כי יש מקום לקבל באופן חלקי את הערעור ולהפחית במידה מסוימת, מעונש המאסר בפועל שהושת על המערער. עם זאת, לא מצאנו מקום להתערב בגובה הפיצוי הכספי שנפסק לטובת המתלוננת. הנימוקים לקביעותינו יובאו בקצרה להלן.

16. הלכה היא, כי אל לה לערכאת הערעור להתערב בעונש שהושת בערכאה המבררת, אלא אם מדובר בסטייה קיצונית ממדיניות הענישה הראויה והנהוגת, או כאשר מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את הדבר, או כאשר נפלה טעות מהותית בגזר הדין (ראו: ע"פ 5849/13 בן חיון נ' מדינת ישראל (06.10.2014); ע"פ 8344/14 אסור נ' מדינת ישראל (15.03.2015); ע"פ 2817/15 דהן נ' מדינת ישראל (01.07.2015)). בנסיבות העניין לא מצאנו כי המדדים העיקריים לעונש שנקבעו על-ידי בית המשפט המחוזי הנכבד סוטים לחומרא, באופן המתחייב התערבות, ממדיניות הענישה הנהוגה.

בהקשר זה יש להזכיר, את חשיבות ההגנה על נשים כדוגמת המתלוננת - הנמצאות בשולי החברה ומהוות "טרף קל" לעבירות מהסוג בהן הורשע המערער. יפים, לעניין זה, הדברים שנאמרו ב-ע"פ 1641/94 אסולין נ' מדינת ישראל, בפסקה 5 (01.12.1994):

"פרוצה העומדת על אם הדרך אינה הפקר, זכאית היא להגנה על חירותה ועל כבודה [...] לפיכך מי שמבצע מעשה אונס בפרוצה, ראוי לעונש ההולם את חומרת העבירה, ללא כל קשר עם עיסוקה".

על אף האמור לעיל - הגענו למסקנה כי יש מקום להקל במידה מסוימת בעונש המאסר בפועל שהושת על המערער, וזאת מתוך מתן משקל רב יותר להסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, אשר במסגרתו המערער הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, וחסך את העדתה של המתלוננת בבית המשפט, על כל הקושי שנלווה לכך מבחינתה. בשולי הדברים נציין, כי אף המשיבה 1 התקשתה להצביע על פסיקה - בה, לאחר הסדר טיעון בנסיבות קרובות, נגזר עונש דומה לזה שהוטל על המערער.

17. בצד האמור לעיל - הגענו למסקנה שאין מקום להפחית מן הפיצוי שנפסק לטובת המתלוננת, שנראה מוצדק בנסיבות.

18. סוף דבר - החלטנו להפחית שנתיים מעונש המאסר שהושת על המערער, ולהעמידו על 9 שנות מאסר. רכיב הפיצוי הכספי יותר על כנו, כאמור לעיל.

ניתן היום, ג' באדר ב' התשע"ו (13.3.2016).

שופטת

שופט

54678313 שופט
